

Tribuna Nouă

REDACTIA SI ADMINISTRATIJA
Calea Regina Maria Nr. 15. Tipografia „Aradul”

INERTII
se primesc după tariful la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . . . 750 Lei
Pe 6 luni . . . 390 Lei
Pe 3 luni . . . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Asociațiile agricole

In special cele de crescători sunt absolut necesare pentru sporirea producției

Arad, 10 Iulie

Exproprierea a schimbat cu totul repartiția proprietății în țara noastră, care mărită în mod așa de considerabil, a rămas totuși în esența ei, o țară mănoasă agricolă.

Această lege socială transformând proprietatea, din mare cum era pretutindeni, chiar și în regiunile alipite, într-una mică în proporție de 90 la sută și mijloace pentru rest, a răsturnat de sigur toată tehnica agricolă de până acum.

În principiu trebuie să recunoaștem că actuala repartiție a proprietății ne îndrumă spre o agricultură modernă, în care cultura intensivă trebuie să predomine.

În afară de această operă legislativă, un fenomen economic — rezultat al războiului — a contribuit în proporții importante la transformarea pieței noastre sociale:

Numărul orașelor s'au înmulțit în România mărită, industria concentrează muncitori în grupuri compacte, apetiturile au crescut în chip formidabil și la populațiunea urbană și la cea rurală, pășim de sigur pe calea unei civilizații occidentale, care exige un trai mai bun, un confort mai desăvârșit, apăsările progresului.

Iată dar două fapte concrete:

1. Reducerea proprietății care reclamă intensitatea culturii și al.

2. I-a. Sporirea consumațiunii pâinii, cărnei, laptei și derivatelor, cari ambele contribuiesc în agricultura modernă la dezvoltarea producției zootehnice ceace astăzi trebuie ca tot dinadinsul, să devie un principiu fundamental.

Fără înrădăcinarea credinței în mintea agricultorului că problema zootehnică este de cea mai importantă actualitate și de cea mai mare urgență pentru așezarea pe baze solide a întregii producții agricole și a întregii vieți economice, orice încercare este zadarnică.

Săteanul proprietar, trebuie să devină conștient de menirea lui.

Îmboldit de dorința de a-și asigura un trai mai bun și o remunerație mai largă pentru munca lui, el urmează să constituie un factor productiv important.

Și pentru a nu cere fiecareia eforturi pe cari nu le-ar putea implini, chipul cel mai prielnic pentru a coordona eforturile este constituirea asociațiilor, a sindicatelor pornite din inițiativă particulară și întemiate din nevoie rezultând dela situațiunea economică locală, care singure poate determina interesul pentru genul întreprinderii de efectuat.

Proprietarul mijlociu de azi, va avea — dacă își înțelege menirea și interesul — rolul de inițiator și dirigitor al acestor asociații, contribuind astfel la educarea economică a populațiunii rurale, dând în același timp elementul cult și cinstit pentru conducerea întreprinderii.

Și astfel am putea vedea născându-se după situațiunile locale și după anumite interese bine stabilite aci indicate pentru creșterea cailor, a boilor, oilor; colo sindicate pentru industrializarea laptei, a brânzei, în unele regiuni societăți avicole, în altele societăți apicole, etc.

Evoluțiunea științifică și industrială a agriculturii moderne va fi cauza determinată a acestor mișcări după cum s'au desfășurat lucrurile în toate

celelalte țări cu o civilizațiune mai veche.

Intr'adevăr este cu neputință să-ți încheiți că astăzi agricultorul, așa cum este el așezat pe proprietatea lui, față de cererile generale ale unei consumațiunii sporite, pe de o parte, iar pe de alta față de imensele greutăți ce au de întâmpinat pentru a-și organiza activitatea și munca, să nu-și dea seama că salvarea lui nu va isvori decât din asociațiunea tuturor agricultorilor în organizațiunii puternice.

Transformarea neapărată a agriculturii prin industrializarea ei, atrăgând întrebuintarea mașinismului a îngrășământului, a specializării culturilor după regiuni și situațiuni economice, va determina la asociere, singurul mijloc de a realiza aceste îmbunătățiri imposibile, individului izolat.

Deasemenea felul primitiv de a se face comerțul produselor agricole la noi, intermediarul realizând beneficii enorme în dauna muncii și riscurilor producătorului, va contribui încă puternic la desmeticirea acestor resumați și îi va hotări să se organizeze, dându-și o bună dată seamă că astfel și numai astfel, cultivatorul va beneficia de ceace constituie câștigul intermediarului.

Sunt unele principii economice simple, cari trebuie să devie crezul fiecărui producător, axiome cari să se înrădăcineze în mințile tuturor și cărora urmează să li se dea cea mai întinsă generalizare prin școli, prin conferințe, publicități.

Așa de pildă, tot producătorul trebuie să știe:

1. Că strângerea la un loc a unei cantități mari, mai importante de produse alimentare, va atrage mai mulți cumpărători, și astfel va da naștere concurenței și sporirii prețului;

2. Un produs uniform ca calitate și care poate fi procurat în mod constant, menține cererile și asigură prestul;

3. Reuniunea produselor și constanța calității face ca cumpărătorul să vie la producător, iar nu acesta să caute desfacerea, ceace tinde de sigur la mărirea sau cel puțin menținerea prețurilor produselor.

Vulgarizarea acestor precepte economice și ilustrarea lor prin exemple vii trebuie să determine curente pentru asociația producătorilor.

Aniversarea morții lui Huss

Un incident cu Vaticanul —

PRAGA. — Pentru întâia oară dela înființarea republicii cehoslovace, ziua de 6 Iulie, aniversarea morții tragice a lui Jan Huss, reformatorul ceh care a fost ars pe rug în 1415 din ordinul cociului dela Constanța, a fost sărbătorită oficial la Praga, în prezența președintelui Masaryk, primul ministru Svehla și a președinților corporiilor legitime.

Nunțiu Papal Marmaggi a părăsit în aceeași zi Praga, arătând că pleacă în concediu, dar după comentariile presei catolice, în semn de protest contra participării personalităților oficiale la această sărbătoare.

Această demonstrație a produs o vie agitație în opinia publică. Ziarele socialiste cer rechemarea ministrului Cehoslovaciei pe lângă Vatican.

În cursul serii s'a arunțat oficial că ministrul Cehoslovaciei pe lângă Vatican a fost chemat la Praga să prezinte un raport ministrului de externe.

Triumful învățaturii

NOTE

Arad, 10 Iulie.

Sunt în Europa țări cari, — împotriva sărăciei solului lor — printr'o muncă luminată au ajuns să se numere printre cele dintâi țări ale muncii triumfătoare. Printre acestea se înșiră cu mândrie și numele Danemarcei.

Următorul fapt publicat de ziarul danez ne dă o idee despre gradul de progres la care a ajuns Danemarca zilelor noastre:

„În una din ultimele sesiuni ale sesiunii, în Parlamentul dela Copenhaga, un deputat s'a ridicat întrebând pe domnul ministru de instrucție dacă știe ce într'un sat din nordul Danemarcei, la o fermă, s'a descoperit un „mugător supleant” care deși în vârstă de 22 ani nu știe a citi și scrie:

„Omul era sănătos la trup și la minte; analizebamul nu găsea nici o scuză. Palid ministrul de instrucție a luat cuvântul declarând că va ordona o anchetă urgentă și va lua cele mai severe măsuri pentru pedepsirea aspră a vinovaților.

În două săptămâni, ancheta era terminată, autoritățile locale pedepsite fiindcă au tolerat acest caz unic de analbetism în țara principelui Hamlet; părinții analbetului și el însuși au fost loviți de o grea amendă, iar contravenientul a fost pus la carte, pentru a salva pe deoparte un suflet omeneș și pe de alta onoarea regatului danez. Ziarele au trimis reporteri și fotografi. Câteva zile mulțitorul supleant a devenit un fel de erou monstruos, o raritate, asemenea colegilor săi din țara românească, de alta natură, care se exhibează la Moși: femeia de 225 kilograme, copilul cu arpii și pitica părăoasă din India.

Aceste lucruri se întâmplă în Danemarca și în alte țări unde munca și cinstea sunt cele mai înalte și apreciate valori.

La noi cine să amendeze și să îndrepte, și pe cine?...

Nu e totuși cazul să ne pierdem nădeidea. Va veni vremea când și în patria noastră lucrurile se vor schimba înspre bine. Va veni vremea când și în România fiecare om va fi pus la locul ce i-se cuvine și munca fiecăruia îl va fi singura protecție și sprijin în lupta pentru existență.

Citind rândurile despre ciudatul analbet din Danemarca, ne gândim că nădejde la România ultimului analbet; la România românească de mâine și la izbănzile uriașe ale muncii și inteligenței românești pe aceste pământuri străbune.

Dee Danemarca ca acest triumf al lumii analbetului, să nu întârzie mult?

*) Din volumul ce va apărea în curând.

Ce se petrece în Asia

POLITICA MONDIALĂ

Arad, 10 Iulie.

Evenimentele din Asia au, pentru cititorul grăbit și interesat numai de ce-l privește mai de aproape, aspectul unor întâmplări misterioase, fără sens și fără putință de a fi înțelese de europenii împovărați de propriile lui nevoi. Pe el nu-l interesează China cum nu-l-ar interesa evenimentele politice din planeta Marte. Și totuși cele ce se întâmplă în Asia sunt în strânsă și directă legătură cu evenimentele europene și constituie un ecou al consecințelor războiului mondial. Vom încerca să rezumăm, în cele ce urmează, evenimentele petrecute până azi în Asia, expuse în lungile serii de telegrame peste cari ochiul cititorului a trecut indiferent.

Doi puteri cu forțe neatinse, Statele Unite și Japonia, precum și Marea Britanie — care a știut și a putut să-și mărească în război puterea colonială și maritimă — se străduiesc să obțină supremația Oceanului Pacific și controlul bogățiilor Asiei orientale. Ciocnirea intereselor este cu atât mai amenințătoare, cu cât, pentru Japonia, înfrântă este o necesitate vitală. Înăbușită în insulele sale sărace și neîncăpătoare pentru o populație în necontenită creștere, îngrijorată de probleme economice ce rezultă dintr'o producțiune industrială pe care trebuie să o sporească meru sub amenințarea de a cădea pradă mizeriei, Japonia pentru a nu fi distrusă de foamete, trebuie să găsească în Manciuria și în Mongolia învecinate, hrana necesară populației sale. Prin urmare, dacă supremația în aceste teritorii reprezintă un interes economic pentru țări exportatoare și comerciale, ea se înfruntă pentru Japonia ca o cumplită chestiune de viață și de moarte. Japonia trebuie să obțină prin diplomație, adică prin Tratatul și Convenții, echivalentul avantajilor ce aparțin vecinilor sale din Pacific prin drept sau prin cuceriri trecute.

Astfel trebuie privit și ultimul tratat încheiat de Japonia cu Sovietele, care reprezintă un succes diplomatic japonez.

E de văzut însă până când Sovietele îl vor permite să se bucure de succesul său; greva, de inspirație bolșevică, ce a deschis la Shanghai porțile revoluției răzvrătind 40.000 de lucrători chinzi, nu și are punctul de plecare numai în cunoscuta propagandă, oricât de activă ar fi ea în Extremul Orient, ci mai mult în adanca îngrijorare

a Sovietelor, provocată de consecințele păcii încheiată cu Japonia.

Prin această pace, pe lângă d'ferite alte condiții, s'a hotărât renunțarea la toate tratatele și acordurile stabilite între Japonia și Rusia țaristă, cu excepția tratatului din Portsmouth. Avantajele ce reze din această măsură au fost, fără întârziere, exploatate de Japonia cu înscușitate amenințând interesele Rusiei în Asia. Una din înțelegerile invalidate, o convenție secretă din 1907, delimita sferile de influență ruso-japoneze în interiorul Chinei al Manciuriei, prin o succesiune de aranjamente impuse Chinei se poate spune fără ca aceasta să fi fost consultată. Manciuria și Mongolia orientală erau despărțite printr'o linie convențională ce mergea dela Hunchun la Kirin, spre Vest, trecând prin Chang Chun spre Taonanfu în Mongolia. Tot ce rămase la Nord depinde de guvernul rusesc, partea sudică rămânând guvernului japonez. Punctul cel mai important de comunicații este Harbin în zona rusă, care a devenit, centrul unuia din teritoriile agricole cele mai bogate din lume și în curând va face concurență piețelor de cereale Canada și America de Nord. Datorită liniei ferate chinze exploatată de guvernul rusesc, milioane de coloni chinzi s'au stabilit în această regiune al cărui debuseu este portul Vladivostok. Traficul acestui port este însă amenințat de comerțul întins cel-l face portul japonez Dalny care prezintă avantajul de a fi accesibil tot anul — marea nelghetând acolo niciodată — precum și de a fi așezat la capătul căii ferate Manciuriene, cale normală ceace nu e cazul pentru linia rusă. Concurența între ambele linii pentru a atrage traficul de partea lor, atât pentru cereale cât și pentru petrol a dat prilej adeseori la relații destul de încordate.

Acum apare o organizare nouă, chinzească la titlu dar finanțată de guvernul japonez care a început a executa prelungirea liniei Manciuriene spre Nord-Vest în fosta sferă de influență rusă, după punctul extrem dela Taonanfu (Mongolia) în direcția fluviului Amur, spre Khurkhura de lungul liniei chinze de Est proprietatea Rusiei. Prin urmare iată o nouă zonă din cele mai fertile deschisă colonizării și agriculturii. Această întreprindere a stârnit pe lângă protestele rusești și pe acele ale Angliei și Americii.

DALINA

Din amintirile unei profesoare *)

Când le spuneam vreo poveste veselă râdeau de ridicau clasa în slăvă. Nici nu aveau unora alt motiv de-a le spune povestea veselă, decât dorința să vadă gropițe în obrăjorii lor. Nimic nu e mai fermecător ca râsul din toată inima al copiilor de opt-nouă ani. Îmi ziceam atunci, mulțumită de mine însăși:

— Dragulețor, când veți mai fi voi așa de fericeți?

Nu mai pe obrăjii Dalinei nu se faceau gropițe. Rar, rar, se întâpărea doar vreo zâmbet și pe buzele ei. Chiar să fi râs și ea, n'aveam unde să se facă gropițe, obrăjii ei erau supti și galbeni. Când o vedeam cu ochii trisți, îmi venia să-i strig:

— Râzi și tu, Dalina! E așa de bine, când poți să râzi pentru orice fleac.

La început nu i-am prea dat atenție. Copiii sunt de obicei insinuante, dar Dalina făcea excepție, și așa, — a rămas ne băgată în seamă, până când într'o zi i-a venit rândul să-și spună lecția. A spus-o atât de frumos, încât i-am adus elogi în fața clasei întregi, iar ea a roșit toată și i-s-au umezit ochisorii. Privirea îi era blândă, iar eu am înțeles, că e fericită.

Când mă piimbam prin clasă îmi puneam unora mâna pe capul vrei-unei copile și niciodată nu uitam s'o vau și pe capul ei, să-i mângâiul părul și să văd în ochii ei aceașă privire blândă.

Odată am întâlnit-o pe stradă, când mergeam la școală. Am luat-o de mână și am întrebat-o: Își știe lecția? A fost o întrebare așa, numai ca să zic și eu ceva. Știam doar, că Dalina nu vine la școală cu lecția neînvațată.

*) Din volumul ce va apărea în curând.

FOILETON

Mă a răspuns cu un zâmbet, iar după câțiva pași mă privi drept în ochi.

— Cât ești de bună, doamnă profesoară!

— Dar tu... ești bună? — o întrebai zâmbind.

— Eu? Nu știu. Dar dumneata ești bună, și eu te iubesc foarte mult...

— Te iubesc și eu, Dalino, — i-am zis mângâindu-i amândoi obrăjii, — dacă înveți și ești bună...

Dalina își plecă la pământ căpșorul, iar după ce mă făcurem câțiva pași, reîncepui:

— Dacă vrei să fii mai bună ca celelalte, să mă iubească doamna profesoară mai mult ca pe ele...

M'am oprit brusc și am privit-o înțim în ochi. Este câte-o copilă de școală, care umbli în rufatul capului să câștige favoroa specială a profesoarei. Dacă izbutește, devine un fel de tirană a clasei. Ea și numai ea este cea mai bună și cea mai cuminte. De aceea dela o vreme celelalte copile o învidiază, ba, o chemă bănușec — și nu întotdeauna fără țineri — că pârște.

Eu, celor lingșitoare le țiam scurt pofa de a-mi cășta așa „favore specială”. Iubeam la fel pe toate copilele. Iubiam chiar și pe cele așa numite „rele” și pedepsindu-le, gândeam:

— O, dacă as fi și eu numai așa de rea, ca voi...

Dar privile Dalinei nu erau lingșitoare. Din strălucirea lor citeam cu totul alceva. Părea că-mi spus:

— Eu... nu am parte de iubire destulă. Iubesc mai dumneata, mai mult ca pe celelalte... Nu vezi, că sufer mai mult ca ele?

Am simțit o săgeată prin inimă și i am răspuns:

— Nu, Dalino, nu pot. Eu pe toate vă iubesc la fel... Dacă te-ăș iubi pe tine mai mult, ar supăra celelalte. Ai vrea tu să se supere colegele tale?

— Nu, nu, iartă-mă, doamnă profesoară, — îmi răspuns oitând, în vreme ce ne apropiam de poarta școlii.

Lecția acelei zile era istoria unui băiat, care avea obiceiul urât să injure. Soarta lui a fost că o aibină i-a înțepat limba. Și celelalte. Copilele râdeau din toată inima lor, iar eu le-am întrebat:

— Voi, o să injurați vreodată?

A urmat potopul de răspunsuri:

— Mă rog, eu n'o să injur, nici odată...

— Mă rog, nici eu...

— Nici eu...

Nu mai Dalina nu zicea nimic. Privirile îi erau mai triste ca de obicei, iar eu, ca s'o fac: să se mai înviorze, aveam de gând să-i cer să spună și ea odată lecția. Dar copila de lângă ea mi-a stricat tot plăcul. Rîdându-se în picioare îmi zise:

— Mă rog, doamnă profesoară, Dalina a injurat pe tatăl său...

În clasă se făcă tăcere de mormânt. Toate privirile se îndreptară spre Dalina, iar eu, cu capul plecat la pământ, am simțit în inimă cutremurul cel-l simțesc întotdeauna când sunt nevoită să pedepsesc vreo copilă.

— E adevărat, Dalino? o întrebai, aruncându-i o privire mai tristă chiar și decât privirile ei.

În loc de răspuns, își trânti capul de bancă și izbucni într'un plâns dureros, cu sughituri. Am lăsat-o să plângă și am vorbit fetițelor despre iubirea ce trebuie să o nutrim față de părinți. Copiii cari își înjură părinții fac un păcat mare...

Acum Dalina făcu o supremă efortare, își potolii plânsul și grăi cu jumătate glas:

— Mă rog, numai odată l-am injurat... Când vine beat dela cârciumă, bate pe mama... Odată, așa a bătut-o, încât a zăcut trei zile bolnavă la pat... Atunci

MINISTERUL JUSTITIEI

Comisiunea de naturalizari

— 00 —

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,

Subsemnatul Dr. Ludovic Hoffmann avocat, domiciliat în Arad, Strada Eminescu No. 40, am onoare a-Vă depune documentele adxenate rugându-Vă cu tot respectul să binevoiți a dispune ca să se îndeplinească formalitățile prevăzute de legea privitoare la dobândirea naționalității române pentru ca să fiu admis ca cetățean român prin naturalizare.

Adnexez și o coală timbrată cu 50 Lei. Primiți Vă rog Domnule Președinte asigurarea deosebitelor mele considerații care vi le păstrez și semnez. (1410)

Cu toată stimă

(ss) Dr. HOFFMANN LUDOVIC.

Arhitect diplomat T. CIOBAN

construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1341)

Biroul: Strada Romanului Nr. 7.

No. G. 8178/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad, Nr. de mai sus, 1 masă de biliard, 1 dulap de ghiață, aranjament complet ptr. cafenea constând din mobilier, veselă completă cu accesorii de bucătărie și alte obiecte, prețuite în suma de Lei 64.905, și acces., pentru suma de Lei 50.000 se vor vinde la licitație publică în Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 63, în ziua de 16 Iulie 1925 la orele 2 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107—108 din anul 1881, al legii execuționale. (1400)

Arad, la 8 Iulie 1925.

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Direcțiu ea liceului „Elena-Gh.-Birta,,

Publicațiune.

Pe baza hotărârii Comitetului școlar dela acest liceu publicăm concurs de licitație cu termen de 20 Iulie 1925 la orele 11 a. m. pentru următoarele:

- a) 40.000 kgr. cox pentru încălzirea claselor.
b) 3 vagoane à 10.000 kgr. lemne de foc.
c) Repararea padimentului în clase.
d) Repararea closetelor.
e) Repararea zidului unde este deteriorat.
f) Ulei pentru padiment, în 12 clase.

Ofertele în plic închis și sigilate să fie prezentate la dir. liceului până la termenul susamintit. Arad, la 8 Iulie 1925

Direcțiunea liceului „Elena-Gh.-Birta,, (1406)

Extras din publicațiune de licitație.

În riziul, sarcina și cheltuielile firmei Max Celter din Budapesta, se va vinde prin licitație publică, care se va ține la 17 Iulie a. c. la orele 4 d. m. în magaziile Băncii Centrale Sucursala Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 29 — cu intervenția notarului public Dr. Eugen Beles 4000 Kgr. lână tăbăcară cu prețul de strigare de 400.000.— Lei eventual și sub prețul de strigare. (1411)

Arad, la 10 Iulie 1925.

Dr. ARMINIU GARA.

Răspândiți Tribuna Nouă!

O Bancă comercială română nească din provincia cauta urgent contabil cu practică. Postul se poate ocupa imediat. Locuința confortabilă (3 camere și apartament lateral) în natură; leafă corespunzătoare vremurilor. Oferte, cuprinzând pretențiile de salariu; practica și cunoștințele de limbă, să se trimită la adresa Băncii Centrale, Sucursala Arad. (Nr. 1412)

„ASTRA” Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Adr. telegr.: VAGONASTRA TELEFON: 694 și 900

SECȚIA MOTOARE: Automobile pentru circulație în orașe, stabiliment de băi, și pentru circulație interurbană. Camioane cu transmisie prin cardan, sau lanțuri. (Încărcătură 3 tone). — Automobile cisterne pentru transporturi de ulei, benzină și petrol. Capacitatea 3550 litri. Motoare de benzină de 6, 14, 45, 60 și 90 HP. — Strunguri de precizie pentru tăierea de ghevinduri Withworth sau milimetrice. Distanțe între vârfuri 1000—1200 și 1600 mm. Prese cu excentric cu cursă de 8 tone. Piese de automobile pentru automobile de lux și camioane de orice marcă. — Piese pentru motoare de benzină de orice marcă.

Produsele noastre se pot procura cu prețuri originale de fabrică dela magazii de consignație mai jos notate:

- Arad: Intreprindere de Mașini și Automobile str. Alexandri nr. 6.
Brașov: „Silvania” Intreprindere Tehnică S. A. Piața Boilor nr. 7.
Cernăuți: „Mecano” S. A. Piața Unirii numărul 9.
Cluj: Blaga Emil, Piața Ștefan cel Mare numărul 3.
Lugoj: Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugoj.
Oradea-Mare: „Economia” S. A. p. t. Comerț și Indust. Piața Mihai Viteazul 1.
Sătmăr: Frații Prinț, Turnătoria de Fier și Fabrică de Mașini
Sibiu: Compania Anglo-Americană, Bretter Promenade.
Târgu-Mureș: Biro E. Ing. mech. întreprind. tehnica Strada Ștefan V. 1a.
Timișoara: Schwäbischer Landwirtschaftsverein, Goroave-gass 5.

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitații de cununie, boțez, petreceri, bilete de vizită, etc., etc.

Tipografia Aradul S. P. A. Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12 (În curte la dreapta).

Aceste din urmă două state, obținute dela guvernul chinez, în 1910, o concesione pentru amenajarea unei căi ferate în aceeași regiune (Chinchow Aigu). Atât Japonia cât și Rusia se împotrivesc atunci sub cuvânt că ar fi concurate căile ferate. De fapt Japonia vedea o amenajare directă pentru comerțul ei în crearea acestei linii care ar fi străbătut zona agricolă fără ca stațiile de plecare și de sosire să fie în sfera japoneză de acțiune. Azi desigur, America și Anglia se împotrivesc concesiei japoneze considerând Convenția din 1910 ca încă în vigoare cu toate că e executată.

Era firesc ca interese atât de contradictorii să găsească pentru a propăși, un teren ideal în China formidabilă și coruptă, rămasă, inaccesibilă culturii moderne și care, dela așa zisa sa revoluție democratică, a devenit, cum era firesc, prada șefilor militari. Aceștia și o împart odată cu puterea fiind limitați numai de posibilitățile recrutării și ale aprovizionării. Pașii se sîchiesc de provinciile ce nu le aduc un folos material imediat. Astfel părți întregi din acel chaotic teritoriu, grupuri compacte din uriașă aglomerație de patru sute de milioane de suflete, rămân fără conducere sau, în orice caz, fără o formă permanentă de guvernământ. Combinațiile lui Chong Tso Liu, lui Fung Yuhsiang și generalilor nesățioși ce gravitează în jurul lor, nu soluționează nici una din nevoile stăgătoare ale populației.

Ce minuat teren de acțiune pentru propaganda bolșevică care știe cu atâta dibăcie să exploateze slăbiciunile și lipsurile și care se pricepe atât de bine a provădui... pentru alții — doctrina educatoare a punctelor Wilsoniene: dreptul popoarelor a dispune de sine înșiși.

În această nepricepere, precum și în anarhia și despotismul ce coplesce: China, se găsește talmăcirea succesului propagandei bolșevice pe lângă un popor ignorant și sărac și un tineret inflăcărat și lipsit de simț răspunderii, atât împotriva misiunii, cu adevărat civilizatoare și umanitare a ordinilor religioase europene, cât și împotriva influenței străine — mai puțin simpativă — care, în materie economică și comercială nu a avut — trebuie mărturisit acest fapt — decât foarte puțină considerație pentru interesele chineze. Totuși azi această forță străină este singura stavilă care apără numeroasa populație chineză din Shanghai, odată cu micul număr de străini, împotriva grozăviilor pe cari întreprinde, precum și revoluțiile după formula sovietică le pot dezlanțui: foametea, setea, focul, epidemiile, ruinele, moartea...

Trebuie să recunoaștem că puterea de pătrundere a tendințelor distructive este datorită, mai mult decât forței lor, lipsei de solidaritate a celor ce se apără. Îndată ce străjerii ordinii s'au dezbinat, împinsii de dubioase interese materiale, și siguranța lor, datorită propriei lor slăbiciuni, a fost amenințată. Marea Britanie, care rezistă bolșevismului pe frontul occidental și pe granița Indilor. Statele Unite care îi tin piept sub amenințarea de a vedea prăbușindu-se întreaga lor structură, s'au lăsat ademinite de interesele lor, potrivnice celor ale Japoniei și și au slobozit supravegherea, în locurile în care aveau interese comune cu societățile. Rezultatul e în fața noastră. Străinii din Sanghai, fie ei americani, englezi ori japonezi sunt azi în primejdie, după cum vor fi de câte ori va fi întințat acel spirit de sacrificiu prin care singur se ajunge la unire.

În fine constatăm că în lucrarea întregă, nu există o problemă care să nu privească, direct ori indirect, toate statele, ori cât ar fi ele de îndepărtate.

Minoritari și minoritari

— Adevăruri cari trebuiesc cunoscute. —

Arad, 10 Iulie.

Dela unire iacocce presa minoritară și anumiți oameni politici minoritari, nu prea au înțeles rostul vremilor și n'au făcut pentru conașionali lor, rămași pe meleagurile României întregite decât o completă rădăcire a minților. Asistăm și azi — după șase ani dela această unire — la tragediile dealănțuite atunci de cei fără nici o noțiune, în a pricepe restaurarea unei noi organizații de țară. Funcționari repatriați, cerșind mai târziu reprimirea în țară; bogătași lăsându-și ogoarele în voia întâmplării, intervenind nu după multă vreme; a li-se anula absenteismul și câte toate nenorociri, născocite de imaginația celor bolnavi în a vedea realizată, grabnic, o reintronare a trecutului, apus pentru totdeauna. Zădarnic s'a trudit presa românească să arate relele cauzate de urmarea acelor indemnuri, zădarnic au tipat cei câțiva minoritari cari aveau vederea împede, exodurile au început, se știe cu ce fel de urmări. Au trecut de atunci vreme, grănițele au început a fi hotărâte definitiv prin intronare, acolo, a sufletului ostășesc; mințile nu s'au putut limpezi încă.

Presa minoritară, a tipat și tipă contra barbarilor inexistenți și metoda este dăunătoare însuși intereselor masei minoritare. Pentru această prest, dacă tu ca minoritar ai pierdut speranța unei apropiate reintronări a vechiului regim și deservesti cinești organizațiile statului de azi, riști să fii acuzat de trădare și tăcut în coloanele unei oarecarei gazete ca... lipsit de umanitate!

Dela încheierea păcii iacocce, umanitarismul este arma de acuzare și totodată de apărare a tuturor înviașurilor. O! și de ar fi sincer acest umanitarism, s'ar găsi mulți să se oprească în loc ascultându-l, dar umanitarismul de azi fiind un ce de paradă, având ca adevărată bază cel mai feroce șovinism, mințile limpezi când îl aud cerșind adevați, cel mult zămbesc și ridică din umeri! Că se găsească mulți minoritari, cari îndrăznesc: a lua o atitudine cavalerescă, vom da mai jos loc unor scriori, trimise spre publicare gazetelor menționate, cari gazete însă au crezut că este mai dimerit să tacă și poate bine au făcut:

Răspuns redactorului ziarului „Banater Deutsche Zeitung” la articolul apărut în ziua de Iunie a. c.

Domnule Redactor!

Un vechi proverb zice că scrierul e oglinda spiritului. Deoarece grozăviile făcute din partea corpului didactic din Săleani au ajuns cam întârziate la On. DV. iar permiteți mi, die Redactor, ca odată cu manuscrisul nostru, să vă trimit și fotografiile noastre tocmai pentru acest scop confecționate. Cu articolele dvoastre cari distragă atenția publică în fosta DV. sunt paie impletite cu... pleavă.

A face din Săleani o închiziție medievală, da, este adevărat dar nu pentru elevi ci pentru noi.

Slavă Domnului însă că noi ne-am întărit nervii întră atât că azi putem să vedem locuitorii sătulețului nostru prin următoarea lumină:

Arhiva parochială a comunei și a școlii documentează că niciodată nu a avut pe plac preot, învățător și notar — exceptând pe cel deacum, care în sfera sa de activitate (?), spre liniștea comunei, a declarat că în Septembrie nu va mai fi în Săleani actualul corp didactic. Chestia nu e surprinzătoare, că din corpul didactic nu suot din trei nici unul care să le convină.

Noi, care toți trei, pe lângă înclinarea noastră spre închiziție, nu numai că nu suatem rude dar suntem de naționalități diferite. Victoria Grozeșu e româncă, care a adus în ordine părul ortanei fetiței adușă în comună de dl notar pentru păzirea găștelor.

Bărb. tul meu e neamț și eu suot de naționalitate maghiară.

Eu practic învățător de 5 ani, învăț această școală pentru a doua oară și e domnișoară — înainte de aceasta cu 8 ani — tot la această școală am învățat peș, 100 elevi nemți și unguri. Pe aceea vreme eram la începutul acestei cariere corespunzând c riziilor satenilor, fără ca să mi se facă vre-o observație, tot în școală în care mai târziu am reușit să trimit în Rai pe sârmanul Ion Jubăș în etate de 10 ani. Am zis că am reușit deoarece am fost atât de diocce în arta în-hiziției că nici chiar după autopsia cadavrului, din partea medicilor nu s'a putut constata urmele celor 2 de băte aplicate neorocitului copil. Afirmația aceasta este documentată de certificatul de autopsie care se află la tribunalul de Timișoara, însă nu în contra mea, ci în contra calomniatorilor mei cari au fost din parte mi dați judecați.

Din bunăvoința unora din Săleani i ziarul „Banater Deutsche Zeitung” a publicat o serie de mize grozăviile redactate de dl Piliși, deși în anul trecut. Totul este în ordine. Dar permiteți-mi domnule redactor să vă mărturisesc: în șoaptă cu ce băte fermețor am omorât pe sârmanul Iancși, în grădina, în care eu lucrez ca învățător, și află un arbore care a răsușit din sămburii frumoaselor înclinări ale mele, făcute de răs. Acest arbore a înflorit și la toamnă, când se va deschide școala, va aduce acele fermețoare bețe speciale, cu care așa de „unbarmherzig” dau loviturile fără de urme mortale. Probabil cu astfel de băte a fost bătută și Iuliska Meszaros înainte de astăzi cu 5 ani.

Publicarea acestor rânduri vile întințez pentru publicare. Dacă le public voi fi satisfăcută, contrar voi fi convinsă cine am avut de stat de vorbă.

Sofia lui Anton Karolyi Inv. h Săleani la secția maghiară.

Dle Redactor!

La cele înșirate la adresa mea, vă aduc a cunoștință că fetița Baumstark Terez care a fost iubită din parte mi de băncile școlii azi e fată mare, de 15 ani. Dacă i s'a întâmplat ceva de ce nu s'a comunicat acestor ci cinci ani înainte, când era de 10 ani? Sau acum e cazul actual, când Iancși a murit, când — fetiței Iuliska Meszaros i-a căzut 10 unghii, când Tereza suferă, și mai ales când eu am primit, în conformitate cu reforma agrară 25 jugăre pământ ca învățător și cantor? Eu cred mai bine că aveam nevoie calomniatorii mei de un pasavau după care să și acuză pe mine, pe un profesor, pentru acei 17 elevi români învățați zafi. Da numai aceasta i am tăcut să înțuc, școala română în comună. Ar trebui să rădem de eforturile lor când vedem ieșind cuil din sac, arătându-ne adevărat pentru noi corpul didactic eu suntem iubiți. Despre activitatea Inv. Anton Karolyi cu atât mai mult, un este chemat un onine a hotărî, că pe lângă morbul de ochi câștigat în război, poate ocupa această funcțiune pe mai departe sau ba. În ce privește însă rezultatele constatate cu ocazia diferitelor inspecții, așa putea alături aci câteva copii ale proceselor verbale despre cele constatate, dar găseșc că ar fi absurd, pentru oamenii cu adevărat pătimăși.

Despre aceasta cred că dvoastră puteți să vă informați mai precis la inspectoratul învășământului și anume la dl Inspector Moldovan, care este în spropierea redacției și care cunoaște din fir în păr această chestie cu planșelele ei cu tot.

Cu toată stimă Anton Karolyi

— Ce mai faci Dalino? — am întrebat-o, mângâindui fruntea și părul, ca în clasă.

— Mă rog... tușesc, imi răspunde, grăbind să dea dovadă că spune adevărul... — O să-ți treacă... — i-am zis — și iar o să vii la școală...

— O să i treacă, da, — grăi și mama sa, aruncându-mi o privire plină de înțeles, iar eu am spus Dalinei povestea veselă pe care o spusese în ziua aceea și în clasă.

Am mai cercetat pe Dalina de trei ori. Când am cercetat-o a treia oară, era cu ochii plânși. În fundul casei, trântit pe o canapea verde, sfârșia un om... Era tatăl său. N'am mai întrebat-o: unde i mamă sa și frațiorii?... Lacrimile ei și sfârșala omului depe canapea imi spunea trista poveste a celorlalte copii cu vre un ceas mai înainte. A fost tatăl fabrică în ziua aceea, omul a venit beat acasă, și-a încercat pu terea pumilor pe spatele femeii, apoi s'a trântit pe pat... Femeia și copii vor fi fugit în vecini...

Acum am vorbit și eu încet, ca și Dalina. De odată, mă prinse de mână și imi șopti: — Doamnă profesoară, să zicem amândoi o rugăciune...

Mă rog și eu, destul de des. Dar rugăciunea aceasta, am simțit că se ridică sus, sus, către înălțimi, acolo unde nu sunt cărciumi și oameni răi. După rugăciune, Dalina stete câteva minute cu ochii ațintiți înspre tavan, iar eu o contemplant în tăcere. Așa cum era acum, umbra umbrei, de odinioară, mi se părea frumoasă, ca un inger din cărțile de citire.

— Ce mai faci Dalino? — am întrebat-o, mângâindui fruntea și părul, ca în clasă.

— Mă rog... tușesc, imi răspunde, grăbind să dea dovadă că spune adevărul... — O să-ți treacă... — i-am zis — și iar o să vii la școală...

— O să i treacă, da, — grăi și mama sa, aruncându-mi o privire plină de înțeles, iar eu am spus Dalinei povestea veselă pe care o spusese în ziua aceea și în clasă.

Am mai cercetat pe Dalina de trei ori. Când am cercetat-o a treia oară, era cu ochii plânși. În fundul casei, trântit pe o canapea verde, sfârșia un om... Era tatăl său. N'am mai întrebat-o: unde i mamă sa și frațiorii?... Lacrimile ei și sfârșala omului depe canapea imi spunea trista poveste a celorlalte copii cu vre un ceas mai înainte. A fost tatăl fabrică în ziua aceea, omul a venit beat acasă, și-a încercat pu terea pumilor pe spatele femeii, apoi s'a trântit pe pat... Femeia și copii vor fi fugit în vecini...

Acum am vorbit și eu încet, ca și Dalina. De odată, mă prinse de mână și imi șopti: — Doamnă profesoară, să zicem amândoi o rugăciune...

Mă rog și eu, destul de des. Dar rugăciunea aceasta, am simțit că se ridică sus, sus, către înălțimi, acolo unde nu sunt cărciumi și oameni răi. După rugăciune, Dalina stete câteva minute cu ochii ațintiți înspre tavan, iar eu o contemplant în tăcere. Așa cum era acum, umbra umbrei, de odinioară, mi se părea frumoasă, ca un inger din cărțile de citire.

După o tasă seacă, rupse în sfârșit tăcerea.

— Aș vrea să mor; doamnă profesoară... — De ce? — întrebai mirată, știind, că copiii nu prea au obiceiul să și dozească moartea.

— S'ajung între îngeri și să mă rog împreună cu ei pentru tata, să nu mă meargă la cărciumă... Pe îngeri... îi ascultă Dumnezeu, mai bine ca pe oamenii...

În momentele acestea omul de pe canapea scoase un geamăt surd și se întoarse pe cealaltă parte...

I am spus Dalinei o mulțumire de cuvinte de mângăiere. Iar la despărțire i am mângăiat odată părul și i-am zis:

— Dali o, să știi, că pe tine te-am iubit mai mult ca pe celălalte fete... Tu ai suferit mai mult ca ele...

Iar peste o săptămână, a sburat între îngeri...

La cinci zile după înmormântare am întâlnit pe mama Dalinei. Mi a spus, că bărbatului ei s'a dus la popa să facă jărăndul, că numai așa n'oi odată. Iar eu mi am adus aminte de geamătul omului de pe canapea.

— Să știi, am zis femeii, că o să și (înă jurământul... Știi cine i a îndreptat puștii către popa? Rugăciunea sfântă a unui suflet curat...

Și mi am os batista, ca să-mi șterg lacrimile...

Septimiu Popa

Concertul dela Palatul Cultural

al Reuniunii de cântări „Armonia“

Slugura reuniunii de cântări în județul nostru, de care se poate ține seamă este „Armonia“ din Arad.

Acesta reuniune aranjază Duminică în 12 Iulie a. c. la ora 5 jum. p. m. în Palatul Cultural primul său Concert artistic, cu conlucrul societății de muzică „Doina“ din Timișoara.

Comitetul „Armoniei“, neavând la dispoziție un conspect complet al românilor din Arad, poate că va fi scăpat din vedere pe unii cu ocazia expedierii invitațiilor, de aceea, roagă a se considera invitat fiecărui român care sprijinește nuzintele de propagandă culturală națională.

Programa:

1. Arhangelski: „Pre Tine te lăudăm“, cântat de „Armonia“.
2. G. Doina: „Cu

trupul“, cântat de „Doina“. 3. a) Handel: „Rinaldo“, b) Bredicean: „Pe sub flori mă legăna“, cântat de D. soara Hortenzia Barzu elevă a conservatorului din Iași, accomp. la pian de D. soara Onora Luca.

II.

6. Bortnească: „Spre Tine Doamne am nădăjduit“, cântat de „Armonia“. 7. Drăgoi: Cântec popular, cântat de „Doina“. 8. Arii din opere, cântate de baritonul Laurian Nicorescu, cântăreț de operă, accomp. la pian de D. na Nicorescu. 9. a) Oancea: „Catalina“, b) Vidu: „Răsunețul Ardealului“, cânt. de „Armonia“. 10. Perian: Cântec „bănăfene“, cântat de „Doina“. Dirigent: Atanasie Lipovan și Vasile Drăgoi.

Începutul la orele 5 și jum. p. m. Seara la orele 9 și jum. finierina din Arad și jur aranjează în saloanele hotelului „Cracea Albă“ o petrecere cu dans.

Bilete se pot căpăta la Librăria Diecezană și Duminică după masă în Palatul Cultural la casă.

DIN JUDEȚ.

Festivalul școlar din comuna Selişte

În ziua de 5 Iulie a. c. s'a ținut, la școala primară mixtă din com. Selişte, jud. Arad, serbarea de încheiere a anului școlar. Adevărată serbare de înaltă suferetăscă.

Ograda școlii era aproape neînăpătoare pentru mulțimea care venise din loc și jur, ca să asiste la acest festival.

Și intrădevar a fost ce să vedem, programul bogat și instructiv a fost executat cu o rară măiestrie.

În cuvântul de deschidere dl învățător diriginte Gheorghe Marcu ne-a vorbit despre dragostea de școală și carte, despre folosul lor și despre eforturile pe cari le face statul pentru ridicarea nivelului de cultură al poporului.

Arată apoi situația anului încheiat și mulțumește tuturor pentru dragostea ce o arată față de școală.

Urmează apoi programul dupăcum am amintit foarte bogat și instructiv. Ce n'a surprins a fost executarea lui, încredințată elevilor fără intervenția nimănui, dl învățător luând loc printre spectatori.

Com. a fost condus cu gingășie de către elevul I. Albu cl. IV. Toate celelalte puncte au urmat regulat, dovadă o pregătire întrădevar artistică și o disciplină exemplară.

În fine urmează punctul ultim: No. 16. împărțirea premiilor. S'au împărțit premiul întâi și al doilea. Primul întâi cu cucașul au fost câștigate de elevii: C. Drăgoi cl. I. D. Dregici cl. II. A. Lazareci cl. III. și I. Albu cl. IV. S'a împărțit cărți la fiecare elev. Câte o sută (100) de lei a primit elevul I. Albu și I. Dumbraviceanu cl. IV. S'au făcut fotografii și s'au împărțit bomboane la întreg publicului asistent.

În marea mulțumire a părinților, care cu lacrimile în ochi își priveau copiii care veneau răsfățați fetele cântărilor primite — începe „Hora“ la care se înalțăușcă flacăii și fetele.

Printre asistenți remarc prezența d-soarelor N. Theodorescu, T. Olteanu, M. Piscoy, S. Popoviciu, Dna Zlociovec și familia, dnl P. Mărza preot, M. Hlohada șef de gară lltcu și fam. I. Morariu cont. și familia, Petriș etc.

Serbarea a luat sfârșit seara când toți au plecat mulțumind în inimile noastre vrednicului și talentatului învățător Gh. Marcu pentru dragostea ce o depune pentru ridicarea neamului și iubirea ce o arată tuturor. Asistent.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunoștințeze imediat când văd o neregularitate în privința primirii regulate a ziarului nostru.

Onorabili noștri abonați care sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască și aduce conturile în ordine.

Serbarea de parc a Sindicatului Presei române din Ardeal și Banat

se va ține Sămbătă, în 18 Iulie a. c. Biletele vândute sunt valabile pentru noua dată.

Un șovinism deghizat

Cine nu crede să poftescă săl vadă. Acestă tendință șovinistă se poate vedea numai seara în restaurantul de vară din spațiile cinematografului de pe malul Mureșului. Există acolo două rânduri de becuri în părți unele colorate cu roșu și altele cu verde, platonul pă trând culoarea albă.

S'ar zice că la mijloc nu este decât o nenorocită coincidență.

Noi, ne am obișnui a nu mai crede în astfel de coincidențe și credem că autoritățile în drept vor și să readucă la realitate pe dl patron.

Viștorii an școlar

Pentru viitorul an școlar ordinea mișteriale cele mai nouă dispune următoarele.

1. Examenle și reinscrierile se vor face între 1-8 Sept. 1925, între orele 8-12 în fiecare zi.
2. Examenle de admitere și burse se vor face între 10-15 Sept. 1925.
3. Examenle de corectură și integritate se vor face între 10-18 Sept. 1925.
4. Examenle de admitere în clasa V se vor face între 20-25 Sept. 1925.
5. Începerea cursurilor se va face în 20 Sept. 1925.
6. Examenle de bacalaureat se vor ține între 20 Sept. și 10 Oct.

Tratativele româno-bulgare

Sofia, 9 (Rador). — Comisia româno-bulgară a ținut ieri o sesiune la care a participat ministrul României la Sofia și secretarul general al ministerului de externe bulgar, însoțit de directorul afacerilor politice.

Organizarea națiunii în timp de război

Paris. — Guvernul a depus la Camera proiectul elaborat de Consiliul superior al părerii Naționale privind organizarea națiunii în timp de război.

La Senat a fost adoptat în unanimitate proiectul de credit pentru executarea seriei a doua de lucrări navale.

Camera a început discuția convenției dela Washington relativă la ziua de 8 ore de muncă.

Experimentarea unei importante invențiuni românești

Ministrul de război în urma referențului serviciului tehnic din direcțiunea superioară a aeronauticii, a aprobat facerea meetingului anunțat pe terenul unde se afla aerodromul dela Băneasa în ziua de Duminică 14 Iulie cor., orele 7 seara, când inventatorii parașutei automate Gheorghe-Szilay se vor arunca cu ea din avion dela 2000 metri înălțime, avionul având o viteză de 220-240 km. pe oră.

Țărani din Basarabia îndemnați să emigreze

Propaganda agenților unor Societăți

Tighina. — În Basarabia și au făcut apariția agenți ai diferitelor societăți de emigrare și cutrează satele îndemnând pe țărani să și vândă avuții și să plece în Argentina. Siguranța cercetează cazul din plasa Gura Galbenă, unde agenții au prezentat spre viză actele a 400 locuitori.

Cu această ocazie s'a constatat, că primăriile ca să înlesnească aceste emigrări, eliberează chiar moldovenilor acte prin care se arată că sunt ruși, luând în schimbul acestor acte false zeci de mii de lei.

Serbare populară

Duminică 12 Iulie va avea loc în „Grădina zănelor“ din Aradul Nou o frumoasă serbare populară a lucrătorilor tipografi din Arad. Vor avea loc diferite și surprinzătoare distracții. În tot timpul serbării va cănta muzica militară a reg. 93 Infanterie. De asemenea vor avea loc câteva producții corale ale corului „Cautenberg“.

Biletele de vânzare numai la ziua serbării, la casă.

Mari serbările Belgrad cu prilejul aniversării Uniunii Voluntarilor Sârbi

Cu ocaziunea a 50 a aniversare a Fondatiunii Uniunii Voluntarilor Sârbi și în același timp, a comemorării răscolitei contra Turcilor la Nevešinie (Hercegovina), o serbare impunătoare va avea loc la Belgrad. În timp de trei zile, la 19, 20 și 21 Iulie, toate corporațiunile patriotice ale țării întregi precum și asociațiunile similare din toate țările aliate, vor lua parte la această serbare națională.

Asociațiunile bătrânilor luptători sârbi au trimis camarazilor români o invitațiune, rugându-i să asiste la cortegiul și la toate manifestatiunile. Se crede că cortegiul, compus exclusiv de foști luptători jugoslavi și aliați, va cuprinde 30.000 de persoane, astfel că această manifestațiune patriotică va fi una din cele mai mari care au avut loc vre-o dată în espartala Regatului Sârbo-Croato Sloven.

Evreii din Polonia piecași în Palestina

În cursul anului 1924 din Polonia au emigrat în Palestina 8000 de evrei.

Se pare că anul acesta numărul evreilor polonezi ce vor emigra în Palestina va fi mai mic.

1200 austriaci emigrează în Rusia

Un număr de 1200 austriaci au cerut autorizația să se stabiliască în Rusia, împreună cu familiile lor. Guvernul sovietic rus le-a acordat autorizația solicitată, și pământ de muncă, pe care urmează să-l plătească în termen de 20 ani.

Noui cutremure în Japonia

Se semnalează noi cutremure la Nagoya și în partea de Vest a Japoniei. Pagubele materiale sunt importante.

Târgul internațional de orez pentru fabricile de bere la Bratislava

Camera de Comerț și Industrie aduce la cunoștință generală că în zilele de 25-30 August a. c. se va ține la Bratislava un târg internațional de orez pentru fabrici de bere sub conducerea Bursei din Bratislava.

Foamea din Rusia

Ziarele estoniene arată că anul trecut au murit de foame în provincia Astrachan (Rusia) 72.000 oameni, în majoritate adolescenți.

Comuniștii ruși îndeamnă echipagiile vaselor engleze la revoltă

Londra, 7. — Pe bordul vasului englez „Aldershot“ din Marea Neagră s'au găsit lipite plăcarde prin care oamenii echipagiului erau îndemnați la revoltă.

S'a dovedit, că acele plăcarde fuseseră tipărite la Moscova.

Manifestații pentru alipirea Austriei la Germania

BERLIN. — La serbarea organizată de Asociația austro-germană din Berlin cu ocazia plecării ministrului plenipotențiar austriac dr. Riedl, deputatul național-german von Kemnitz a arătat că de tristă este împrejurarea că ministrul Austriei a fost rechemat din postul său fiindcă era partizanul politice de alipire. Cei alți oratori au criticat politica ministrului de externe austriac Marja, care lucrează împotriva planurilor pentru alipirea Austriei la Germania.

Automobilul în care a fost asasinat arhiducele Franz Ferdinand a fost cumpărat de un american

La Budapesta s'a vândut cu 700 dolari automobilul în care se afla arhiducele Franz Ferdinand în momentul când a fost asasinat la Sarajevo. Automobilul a fost cumpărat de un american.

Cinematograful Malul Mureșului. De Mercuri începând se va reprezenta Pe Altarul Amoretului români unui student și a unei artiste în 5 acte, în rolurile principale cu Grete Reinwald și Helga Mollander.

Afară de aceasta „Fatty eroul aerului“ burlesc american întrun act. Începerea reprezentației la 10 fără un sfert precis.

ARTISTICE-CULTURALE

A. Cotruș Versuri

Ziarul bucovinean „Lupta“, ocupându-se de noul volum de versuri al lui A. Cotruș, scrie următoarele:

„Poetul care în „Sărbătoarea morții“ fixase în lini frante, pe un fund negru, tragedia războiului, înregistrează acum cu mijloace sumare dar tocmai prin această impresionantă și atât sărbătoare și o altă dramă: viața:

De aproape sau din depărtări sihastru,
Mi așez mâna oboșită a gândului pe umerii
[vostr],

Prieteni ori vrăjmași,
Femei cari ați avut și pentru mine-un
[scaun și un zămbet,
Sau care ați trecut prin preajma mi
[în trăsuriile de aur ale ne-
[lupării voastre...]

Să mă bocesc în ceasurile mi crunte,
Că inima mi apasă pieptul ca un munte?...
Să plâng că m'am iubit pe lume gol:
Că m'am arătat în toată vrăjnia mea
[între suflute de soare și nămol?...]

Sânt mândru, aspru, necioplit, nemernic?...
Cui ce-am stricat dacă-am calcat puteratic,
Dacă-am răvnit ca gândul meu stinger
Să fie punte de-aur între noi?...
La ce sânt eu de vină dacă n'am astâmpăr,
Dacă nu mă înspăimânt
[De orisec-ar veni;
Dacă de copil n'am vrut să fiu ca alții
[copii...]

Și am fost ce sânt
Și sânt ce-oiu fi?...
Cui ce am stricat dacă am voit să lupt,
[s'auving, să mă ridic —

Și c'am îndreptat minuni
Acolo unde alții n'au văzut nimic?...
Prieteni ori vrăjmași,
Femei cu suflute n'fărite ori pustii,
Cine m'ar putea vreaodată osândi:
Că din cale afară mari imi fură ochii,
Că m'am frământat o viață cu un tânăr
[plop sub vânturi,
Și carnea mi a fost numai foc și vijelii?...]

Poemul acesta nu e poate cel mai realizat din volum dar e lămuritor pentru atitudinea în viață a scriitorului.

„Periszkop“, numărul pe lunie și Iulie, a apărut bogat și interesant cu material literar și artistic semnat de: Szanto Gheorghe, Bela Bartok, Marcel Sauvage, Iuliu Iulhasz,

Potemul acesta nu e poate cel mai realizat din volum dar e lămuritor pentru atitudinea în viață a scriitorului.

„Periszkop“, numărul pe lunie și Iulie, a apărut bogat și interesant cu material literar și artistic semnat de: Szanto Gheorghe, Bela Bartok, Marcel Sauvage, Iuliu Iulhasz,

Potemul acesta nu e poate cel mai realizat din volum dar e lămuritor pentru atitudinea în viață a scriitorului.

„Periszkop“, numărul pe lunie și Iulie, a apărut bogat și interesant cu material literar și artistic semnat de: Szanto Gheorghe, Bela Bartok, Marcel Sauvage, Iuliu Iulhasz,

Ravagiile uraganului în Basarabia

— Ploți torențiale. Mai multe victime omenești. Revărsarea Nistrului. Un sat sub apă —

Chisinau, 8 Iulie.

După știrile sonite autorităților locale pe tot cuprinsul Basarabiei zilele acestea s'a deslășuit o catastrofală furtună făcând imense ravagii la numeroase sate din mii toate județele Basarabiei.

În județul Cetatea Albă pe teritoriul comunei Copoenc, căzând o ploaie torențială de proporții necunoscute încă prin partea localului, tot satul situat într-o vălcea a fost inundat, ruinându-se complet 15 gospodării cu tot avuții lor. Numeroase vite și pășări au fost luate de puhoiarii de apă și înecate. Pagubele pricinuite sunt incalculabile și trec de mai multe milioane.

În județul Bălți

În județul Bălți pe teritoriul satului Napadrii, deslășuindu-se o groznică furtună localită de grindină, băștuț Petru Gh. Lazir, pe când se afla pe câmp a fost cuprins de apă și înecat. Cadavrul său a fost găsit a doua zi la o distanță de 4 km. dela locul unde se găsea la momentul izbucnirii furtunii. Pe teritoriul comunei B-jeni ciobanul Nicolae V. Manea pășcând o turmă de 17 oi a fost cuprins împreună cu turma de apele mari și dvs în apa Prutului. Cadavrul lui nici până acum n'a fost pescuit.

În județul Soroca

În județul Soroca băiatul Ion Vasile Buga de ani 13, fetița Eftenia Vasilie Buga de ani 11 și fetița Sofronia Feodor Buga de ani 11, toți din Bărnova pe când se aflau

cu vitele la pășune, căzând o ploaie torențială, au fost luați de apa pârâului zis pompă de C. F. R. și înecați.

În județul Cahul

În județul Cahul ploaia torențială cu putință grindină a cauzat devastări ravagii inundând întinderi mari de pășune și lanuri. Pe teritoriul comunei Pelneri Moldovenești au fost înecate 80 de oi și vre o 500-600 care de fân coșt au fost luate de curentul apelor, iar în marginea satului Vladeni a fost găsit cadavrul fiășului Vasilie Ion Răpeol din com. Pelinei Moldovenești, care a fost dus de curentul apei.

Nistrul s'a revărsat

Din cauza ploilor mari căzute în ultimul timp, apele Nistrului crescând mari s'au revărsat inundând mari întinderi de pământ și numeroase sate sunt amenințate de a fi acoperite cu apă. Panica printre locuitorii satelor riverane este indispertibilă. Pagubele sunt enorme iar în județul Tighina satul Capul Bucului este inundat completamente. Pagubele cauzate aci se arca până la 20.000.000 lei. S'au trimis ajutoare pentru salvarea oamenilor și avuții.

Pe cale particulară aflăm că pretutiudeal s'au mai înregistrat numeroase victime omenești. Pațitele semănături au fost distruse cu desăvârșire. Jalea printre populația rurală este foarte mare.

T. Dery. Arpad Szepal, G. Illyes, N. Galias, Theovan Doeshburg, Vaucant Hindobro, Iristan Izara, S. Bortnyik, Ivan Goll, Hans Stuckenschmidt, Jean Coctean, Erich Roederer etc. etc.

Intererere remarcau pe rele ale lui Constantin Brăncuși, Tihanyi, Goncherova, Larionov, H. Rousseau, Picasso. „Periszkop“ e o revistă cu care s'ar putea mândri orice capitală Europeană. Publicul minoritar din Arad o sprijinește dupăcum merită.

A spărit: Dr. Vasile Cotruș: Concepția modernă a dreptului de proprietate în constituția României și a Statelor principale din Europa. Partea I. (Tipografia „Cosmos“, O. adea Marș).

Ion Montani: Din zile grele. (Biblioteca Semănătorul, Ar.d).

Improprietărea coloniștilor în Transilvania și Banat

Casa centrală a improprietării considerând ca așezarea coloniștilor în Transilvania să poată fi realizată în mod efectiv, este necesar în primul rând, să li se dea acestora posibilitatea de ași ridica adăposturile în vederea unei definitive stabiliri.

În consecință a făcut cunoscut consilierilor agricoli din această provincie să procedeze de urgență la al-gerea terenurilor care vor servi coloniștilor ca vetre de sat, intervenind la inspectoratul cadastral respectiv pentru a dispune accelerarea lor în loturi de 1 jugăr.

În localitățile unde terenurile expropriate, nu sunt proprii pentru crearea vetrelor de sat, t-rebul necesar se va procura pe cale de expropriere prin aplicarea art. 14 din legea agrară pentru Transilvania care prevede că, dacă problema locuințelor nu va putea fi rezolvată cu terenurile disponibile se va face o expropriere succesivă la măsura nevoilor.

În acest scop consilierii agricoli vor interveni direct la comisiunile județene sau va înștiința Casa centrală să facă intervenția către aceste comisiuni, în sensul de a li-se da instrucțiuni comisiunilor de ocol să procedeze la expropriere șo-otind câte jum. jug. (1250 m. p.) pentru fiecare loc de casă.

Consilierii agricoli vor face lucrările care comportă această chestiune, cu precădere înainte oricărei alteia.

Consilierii agricoli vor face lucrările care comportă această chestiune, cu precădere înainte oricărei alteia.

Ultima oră

Guvernul renunță la asprirea reg. exportului

BUCUREȘTI. — După știrile culese de ziarul Dimineața, guvernul renunță la asprirea exportului, ivindu-se în legătură cu această greutate la achitarea datorilor externe.

Concediul dlui primministru I. I. Brătianu

BUCUREȘTI. — Dl ministru președinte I. Brătianu, după reîntoarcerea M. S. Regelui Ferdinand și călători la baile din Carlsbad.

